

MATOUŠ

SLAVNOST TĚLA A KRVE PÁNĚ / 35

„Svátek Svátosti se koná na památku den, kdy Ona byla ustanovena ...“
(sv. Tomáš Akv., *Kanc.* 717)

ÚVODNÍK

Mnozí ještě uchováváme v paměti zážitky z poutního výletu naší farnosti do Slavonic a okolí. Návštěva kostela zasvěceného Božího Tělu a smírná modlitba před vystavenou Nejsvětější Svátostí Oltářní nám dala vystoupit na jeden z vrcholů letošního Roku Eucharistie. O slavnosti Těla a Krve Páně jsme pak měli možnost tzv. adoračního dne. A ještě jedno „eucharistické“ zastavení: mše sv. před kaplí na Třech Studních. Otevřel se nám Pramen živé vody (Jan 4, 14), aby z nítra věřícího mohly plynout proudy živé vody do širokého okolí (Jan 7, 38). Společenství sjednocené kolem eucharistického Krista podle obrazu Nejsvětější Trojice vám vyprošuje otec Jiří

Z LISTU PAPEŽE K ROKU EUCHARISTIE

Zůstaň s námi, Pane, neboť se připozáívá (srov. Lk 24, 29). Byla to tato skříčená výzva, s níž se obrátili dva učedníci cestou do Emauz právě večer v den zmrtvýchvstání na Pocerstného, který se k nim připojil během cesty. Obřízení smutnými myšlenkami si neuměli ani představit, že tento neznámý je právě jejich Mistr, nyní již zmrtvýchvstalý. Pociťovali nicméně vnitřní „žár“ (srov. v. 32), když k nim mluvil a vykládal jim Písma. Světlo Slova rozpouštělo tvrdost jejich srdce a „otevíralo jim oči“ (srov. v. 31). Mezi stíny dne, který se chýlil k večeru, a temnotou, která doléhala na duši, byl Pocerstný paprskem světla, které probouzelo naději a otevíralo jejich duši touze po plném světle. „Zůstaň s námi,“ prosili. A on přijal. Krátce nato Ježíšova tvář zmizí, ale Mistr „zůstane“ pod rouškou rozlámaného chleba, před nímž se jejich oči otevřely.

POHLED NA KRISTA

Těmito slovy začíná papež Jan Pavel II. svůj apoštolský list *Mane nobiscum Domine*, kterým vyhlásil od října 2004 do října 2005 **Rok Eucharistie**. A obraz emauzských učedníků se vhodně nabízí, aby nám pomohl lépe se orientovat v tomto období, v tom, co leželo papeži v závěru jeho pontifikátu na srdci, a konečně ... i v našem fryšavském kostele (jsou zde po stranách dva obrazy dnešního evangelia). Naše pravidelná nedělní bohoslužba (nejen, ale i malé společenství) může být oním vysvětlováním Písma, které nás uvádí do Božích tajemství. A když se setkání naplní na místo světla Slova přichází světlo pramenící z „Chleba života“, „Lámaní chleba“ – jak byla na počátku nazývána Eucharistie – je odjakživa **středem života Církve**. V poslední encyklice *Ecclesia de Eucharistia* papež vyzývá všechny věřící k rozjímání o Eucharistii. V posledních letech byl stále znovu směřován **náš pohled ke Kristu**:

např. (ti nejstarší) při II. Vatikánském koncilu, (pro mě osobně) volba papeže, o 5 let později Milostivé léto 1983, pak Desetiletí mravní a duchovní obrody našeho národa jako příprava na Millennium mučednické smrti sv. Vojtěcha, svatořečení Anežky Přemyslovny, 3 návštěvy Svatého otce u nás a setkání mládeže na Kopečku, prožívání Velkého Jubilea 2000, papežovo poselství NMI všemu lidu do 3. tisíciletí a svěření celého světa Matce Boží, Panně Marii s upozorněním na další tajemství křesťanské víry – tajemství světa. A jak na jejich vrchol nepoložit Svatou Eucharistii? Jak jsme toho všeho využili na své cestě za Kristem? Maria, která slyšela, uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom, jak plnit vůli nebeského Otce, která stála pod křížem, kolem níž je shromážděna první církev ve večeřadle je nám vzorem jako „eucharistická žena“.

EUCCHARISTIE JAKO TAJEMSTVÍ SVĚTLA

„Vykládal jim všechna Písma, která se k němu vztahovala.“ a „Poznali ho při lámání chleba.“ (v. 27, 35) Eucharistie je **tajemství světla**. Ježíš sám sebe označil jako „světlo světa“ (Jan 8, 12) a stalo se to zřetelným zvláště při jeho Proměnění na hoře Tabor a o Zmrtvýchvstání, kde jasně září Jeho božská sláva. V Eucharistii je naopak Kristova sláva zahalená. Je to „tajemství víry“. Přesto právě skrze tajemství své skrytosti se Kristus stává světlem, které věřícího uvádí do hloubky božského života. Andrej Rublev na své ikoně Trojice pokládá Eucharistii právě do jejího středu. Eucharistie je světlem ve mši sv. již při **bohoslužbě slova**, kdy Ježíš učí: „Mé tělo je pravý pokrm a má krev je pravý nápoj.“ (J 6, 55). Někteří z posluchačů **nesouhlasili, odcházeli a odmítali Krista** (srov. v. 66), za jiné Petr říká: „Páne, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života.“ (v. 68) Ve vyprávění o emauzských učednících týž Kristus ukazuje, počínaje od Mojžíše a všech proroků, jak se všechna Písma vztahují k tajemství Jeho osoby (srov. Lk 24, 27). Od Jeho slov hoří srdce učedníků, vytrhují je z temnot smutku a zoufalství, a probouzejí v nich touhu zůstat s Ním: „Páne, zůstaň s námi!“ (v. 29) I my, naše křesťanské společnosti, 40 let po koncilu může Roku Eucharistie **učinit prověrku** u tohoto „stolu slova“: Nestací totiž, aby byly úryvky přednášeny ve srozumitelné řeči, jestliže se hlásání neuskutečňuje s takovou pečlivostí, takovou předchozí přípravou, s takovým zbožným nasloucháním a meditativním tichem, které jsou nezbytné k tomu, aby se slovo Boží dotklo života a osvětilo jej. Když je mysl osvěcena a srdce horoucí (v. 32), tehdy znamenají očím věřícího v celé jeho šíři. Každý z nás máme někdy pokušení redukovat Eucharistii podle vlastních představ, zatímco ve skutečnosti jsme to my sami, kdo se máme otevřít Tajemnému Bohu. Eucharistie je **hostina**, při které Kristus mezi námi vytváří a upevňuje společnost. Eucharistie je ale také **obět**, při které Kristus stále zpřítomňuje minulost Golgoty. Eucharistie je do třetice krokem očekávání, při kterém nás Kristus zaměřuje k budoucnosti, k poslednímu příchodu a dodává tak našemu životu smysl a **naději**. Všechny tyto dimenze (projev, účinky) Eucharistie splývají v aspektu, který nejvíce z všech vystavuje zkoušku naší víry: je to **tajemství „reálné“ přítomnosti**. S celou tradicí Církve věříme, že pod eucharistickými způsobami je Ježíš skutečně přítomen. Proto nás víra staví před Eucharistií s tím, že stojíme před samotným Kristem. Eucharistie je nakonec tajemstvím přítomnosti, skrze kterou se realizuje nejvyšším způsobem Kristův příslib: „**Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa.**“ (Mt 28, 20) Jak velké tajemství je Eucharistie! Tajemství, které má být především dobře slaveno, tj. „**důstojně-zbožně, pozorně a s radostnou spoluúčastí**“ (nejen ministranti). Mše svatá by měla být středem (nikoli jediným projevem) křesťanského života a ve společnosti. **Eucharistická adorace mimo mši**

svatou ať se stane během tohoto roku zvláštním úkolem pro jednotlivá společenství. Setravujeme dlouho v prostraci před Ježíšem přítomným v Eucharistii a nebalosti, opomíjení a dokonce urážky, které náš Spasitel musí zakoušet na tolika místech světa, napravujeme svou vírou a láskou. Prohlubujeme v adoraci svou osobní i společnou kontemplaci a poslužeme si podporou modlitby a budíme vždy otevření Božím slovu a zkušenosti tolika mystiků z minulé i nedávné doby. Samotný **růženc**, k němuž jsem vás nedávno znovu povzbudil, nám může být Mariinou školou modlitby. EUCCHARISTIE – PRAMEN A ZJEVENÍ SPOLEČENSTVÍ

(„Cestou z Jeruzaléma“) „Zůstaň s námi, Páne!“ („vrátili se do Jeruzaléma“)

(v. 13, 29, 33) Na žádost emauzských učedníků, aby zůstal „s“ nimi, odpověděl Ježíš mnohem větší darem: skrze svátost Eucharistie našel způsob, jak zůstat „v“ nich. Přijmout Eucharistii znamená vstoupit do **hlubokého společenství s Ježíšem**. „Zůstaňte ve mně a já zůstanu ve vás.“ (J 15, 4) Tento vztah intimního, hlubokého a vzájemného „setrvávání“ nám dovoluje, abychom předjímali svým způsobem nebe na zemi. Není snad tato horoucí touha větší než člověk? Bůh do srdce člověka vložil „hlad“ po svém Slovu. A Eucharistické „společenství“ je nám dáno, aby „nás nasýtilo“ Bohem na této zemi v očekávání dokonalého naplnění v nebi. Toto spolu „přebývání“ s Kristem ale nelze pochopit ani plně prožít mimo společenství církve. Církev je Kristovo tělo: kráčíme s Kristem v míře, v jaké jsme ve vztahu „s Jeho tělem“. Tuto jednotu Kristus zajišťuje vyjitím Ducha svatého. Už sv. Pavel to potvrzuje: „**Je to jeden chléb, a proto my, i když je nás mnoho, tvoříme jedno tělo, protože všichni máme účast na tom jednom chlebě.**“ (1 Kor 10, 17) A jako je Eucharistie **pramenem** církevní jednoty, je také jejím projevem – je **zjevením** společenství. To je důvod, proč Církev stanoví podmínky, za kterých je možné mít plnou účast na slavení Eucharistie. Různa omezení nás mají přivést k tomu, abychom si byli stále více vědomi, jak náročné je společenství, které Ježíš po nás žádá. Je to společenství **jednak hierarchické**, založené na vědomí různých rolí a služeb (přip. v kánonu) a zároveň je to společenství **bratrské** (pěstované „spiritualitou společenství“ (NMI), která v nás probouzí vzájemnou úctu, náklonnost, otevřenost, důvěru, pochopení a schopnost odpouštět). V každé mši svatě jsme povoláni, abychom se porovnávali s **ideálem** společenství, které kniha Skutků apoštolů uvádí jako model Církve jednou provždy. Je to **Církev shromážděná kolem apoštolů, svolaná Božím slovem, schopná sdílení v duchovním i hmotném** (srov. Skt 2, 42nn; 4, 32nn). V tomto Roci Eucharistie nás Pán zve, abychom se co nejvíce přiblížili tomuto ideálu. Znovu objevme a pině prožvejme **neděli** jako den Páně a den Církve. Je to právě nedělní mše svatá, při které vždy znovu **zvlášť intenzivně prožíváme zkušenost apoštolů, když se jim Zmrtvýchvstání ukázal, když byli shromážděni společně** (srov. J 20, 19). Nedělní mše bychom se měli účastnit opravdu sborovým způsobem.

EUCCHARISTIE – PRINCIP A PŘEDMĚT „MISE“

„Odešli ještě tu hodinu.“ (v. 33) Dva učedníci emauzští, když poznali Pána, odešli ještě te hodinu, aby oznámili, co viděli a slyšeli. Když uděláme opravdovou zkušenost se Vzkříšeným tím, že se živíme Jeho tělem a Jeho krví, nemůžeme si nechat prožitou radost jen pro sebe. Sami to vyznáváme se sv. Pavlem: „**Kdykoli totiž jíme tento chléb a pijeme z tohoto kalicha, zvěštujeme smrt Páně, dokud on nepřijde.**“ (srov. 1 Kor 11, 26) Vstoupit do společenství s Kristem ve velikonoční památce znamená současně pocítovat povinnost stát se jeho učedníky, apoštoly, misionáři (srov. Magdalenú). **Rozeslání** na konci každé mše svatě znamená pověření být soli, světlem, kvasem. Pro takovou misi Eucharistie nedodává jen vnitřní sílu, ale přímo **inspiraci**. Proto je tak nutné, aby si každý věřící v osobním i společném rozjímání

osvojili hodnoty, postoje a předsevzetí, které Eucharistie vyjadřuje a probouzí. Nesmíme mít strach mluvit o Bohu a nosit na čele znamení víry. „Eucharistická kultura“ podporuje kulturu dialogu, který v ní nachází sílu a výživu. Mýlí se, kdo se domnívá, že veřejně projevový vztah k víře může ohrožovat. Jestliže na tomto poli nechybí omyly, nelze to připisovat na vrub „křesťanských kořenů“, nýbrž nesouladu křesťanů s vlastními kořeny. Základ tohoto ohlašování vyrůstá ze samotného významu slova „Eucharistia=děkuvzdání“. Ježíš své díky Otci vzdal svým bezpodmínečným „ano“ Otcově vůli. Naše sekularizovaná kultura zapomíná na Boha a opěvuje planou soběstačnost člověka. Kdo se naučí říkat „díky“ způsobem ukřičovaného Krista, může být mučedníkem, ale nebude nikdy tyranem. I takto se skrze Eucharistii projevuje církev nejen jakoby **dovnitř**, ale též **navenek**: dialogem, solidaritou, mírem, kulturou života a ve službě posledním – hladovějícím, nemocným, opuštěným, nezaměstnaným, jinak strádajícím. Není náhodou, že v Janově evangeliu nenacházíme vyprávění o ustanovení Eucharistie, nýbrž o „**umývání nohou**“ (stov. J 13). Když se Ježíš sklonil, aby umyl nohy svým učedníkům, vysvětluje výstižným způsobem smysl Eucharistie. A sv. Pavel *neschvaluje slavení Eucharistie, ze kterého nevyzařuje láska dosvědčovaná konkrétním sdílením se s těmi nejchudšími* (stov. 1Kor 11,17-34).

„*O, Sacrum convivium, in quo Christus sumitur!*“ ...Nežádám, aby se děly mimořádné věci, nýbrž aby se všechno vyznačovalo hlubokou niterností. Kdyby bylo plodem tohoto roku jen to, že se ve všech křesťanských společenstvích ožví slavení nedělní mše svaté a že se rozmnoží eucharistické adorace mimo msní svatou, měl by tento Rok milosti významný dopad. Je však dobré mít výše, nespokojovat se s průměrem, protože víme, že můžeme vždy počítat s Boží pomocí... Vy kněží, slavte každý den msí svatou s radostí a horlivostí té první a setrvejte dobrovolně v modlitbě před svatostánkem... Ať je to pro vás, vy lektorů a akolytů, rok milosti... Vy řeholníci si uvědomte, že Ježíš ve svatostánku vás očekává u sebe, aby vll do vašich srdcí intímní zážitek svého přátelství, které jedině může dát smysl a plnost vašemu životu... Vy všichni věřící, objevte dar Eucharistie jako světo a sílu pro svůj každodenní život ve světě, pro vykonávání příslušných povolání a přede vším pro to, abyste prožívali plně krásu rodiny. Mnoho konečně očekávám od vás, mládeže, když obnovují pozvání na Světový den mládeže v Kolíně n/R. Slova mudrců přicházejících do Betléma – do Domu chleba: „Přišli jsme se mu poklonit“ (Mt 2,2) ať vám pomohou v prožívání tohoto eucharistického roku... „Ave verum corpus natum de Maria Virgine.“ Kež církev s pomocí Panny Marie nalezne nový podnět pro své poslání a poznává v Eucharistii stále více pramen a vrchol celého svého života. Ať ke všem dosáhne a přinese milost a radost mé Požehnaní. Jan Pavel II.

KALENDÁŘ

18.6.	so	9	jarní brigáda celé farnosti na faře a farním dvoře
24.6.	pá	18,30	slavnost Narození Jana Křtitele
25.6.	so	9	jáhenské svčzení v katedrále v Brně na Petrově
26.6.	ne	15	primiční mše sv. novokněze Pavla Laciny v Klášteře
29.6.	st	17	slavnost sv. Petra a Pavla na závěr školního roku

MATOUŠ – zpravodaj farnosti Fryšava, Tři Studně, Sklené